

Internetový magazín Nedrážního republikového výboru
Odborového sdružení železničářů na www.osz.org

■ Odbory a ekonomika	str. 2
■ Vedení NeRV informuje	str. 4
■ Kvalitní práce OHL ŽS	str. 5
■ BZOP	str. 6
■ Skanska staví úsek dálnice	str. 6
■ SON	str. 7
■ O zdraví...	str. 8
■ Tip na výlet	str. 9
■ IV. seniorské hry OSŽ	str. 10
■ Turnaj trojic v bowlingu	str. 12
■ Blahopřejeme	str. 12

Soutěžní družstvo nedrážníků se na IV. seniorských hrách, které se konaly ve dnech 24. až 26. srpna 2021 ve slovenských Rajeckých Teplicích v areálu hotelu Skalka, umístilo na pátém místě. Hry slavnostně zahájili (zleva) Ondřej Šmehlík, vedoucí mezinárodního oddělení OSŽ, místopředsdkyně OSŽ a předsdkyně NeRV OSŽ Bc. Renata Dousková, ředitelka hotelu Skalka Emília Duračinská, primátorka města Rajecké Teplice Mgr. Katarína Hollá, předseda RSK OSŽ Olomouc Libor Kiš a předseda RSS OSŽ Kurt Mužik. Reportáž najdete na str. 10

Foto: Jan Buchta

NERV PŘIPRAVUJE KONFERENCI

Dne 14. září se v Praze Domě Bohemika konalo 18. řádné jednání Nedrážního republikového výboru OSŽ.

Jednání řídil místopředseda NeRV OSŽ Miroslav Novotný. V předsednictvu jako obvykle zasedla a důležité informace poskytla místopředsdkyně OSŽ a předsdkyně NeRV OSŽ Bc. Renata Dousková, která se mimo jiné zaměřila na podrobné zpravodajství z Ústředí a představenstva OSŽ.

V úvodu jednání proběhla kontrola usnesení a zápisu č. 17 a mimořádného jednání ze dne 15. června 2021, a to bez připomínek.

Členové Nedrážního republikového výboru se následně věnovali přípravě a organizačnímu zajištění konference nedrážníků základních organizací, která proběhne 19. října od deseti hodin v Praze v jednacím sále hl. nádraží.

Mimořádná pozornost byla věnována návrhům na úpravu stanov a organizačního řádu a informacím z komise pro strukturu.

V odpoledních hodinách proběhl turnaj v elektronických šípkách jednotlivců a smíšených dvojic.

– mis –

MŮŽE FIRMA LIDI BEZ TESTU NEPUSTIT DO PRÁCE?

Po návratu z dovolené čeká plně nenačkované obyvatelé České republiky test na covid-19. A kdo se mu nepodrobí, nesmí zpátky do práce. Může ale zaměstnavatel bránit zaměstnance v nástupu do práce? A může se ho ptát, kde tráví svoji dovolenou?

Současné opatření ministerstva zdravotnictví platí od 1. července. Vztahuje se jak na zaměstnance a další pracovníky ve vztahu k zaměstnavateli, tak na žáky, studenty a učitele ve vzdělávacích institucích.

Opatření stanovuje dvě pravidla: zaměstnanci musí o návštěvě cizí země informovat zaměstnavatele, a ten je na druhou stranu povinen jim zabránit ve vstupu na pracoviště, pokud se neprokáží testem. Jak starý test stačí, zda je potřeba PCR nebo antigenní metoda či zda stačí ukončené očkování, to se u jednotlivých navštívených zemí liší podle nebezpečí nákazy.

Zajímavé je, že tato povinnost platí v různé podobě už od loňského podzimu. Není to tedy žádná novinka, ale až nyní se o věci začalo mluvit.

Opatření zatím nenarazilo na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, který už řadu protiepidemických zákonů shodil se stolu.

Není nutné říkat, kde kdo byl a jak dlouho, ale stačí říci, v jakém typu země byl a prokázat se bezinfekčností, tedy očkováním nebo příslušným testem podle typu země.

Je to podobné, jako bylo testování zaměstnanců, když bylo povinné. Nebo jako u samoizolace, která v opatření za určitých podmínek pořád je. Když zaměstnanec nesplní svoji povinnost, tak překážka v práci je na něm a bude tím pádem bez peněz.

Zaměstnanec nemusí konkrétně hlásit kde byl, ale třeba jen, že se vrací z vysoce rizikové země a že předkládá patřičný doklad či test.

Zaměstnavatel by v žádném případě neměl vyžadovat po zaměstnanci informace o tom, kde tráví dovolenou. Povinnost danou aktuálním opatřením lze splnit i bez toho, aby zaměstnavatel věděl, kde přesně zaměstnanec byl.

Opatření ukládá povinnost zaměstnanci, aby se prokázal testem, pokud se vrací ze země, ze které je test vyžadován. Nesankcionuje nijak zaměstnavatele, který to nekontroluje, pokud o zahraniční cestě zaměstnance ani neví, povinnost tedy leží na zaměstnanci. Ale je to vyvážené tím, že zaměstnavatel může chtít po zaměstnanci, aby povinnost splnil.

STÁVKUJÍ KVŮLI PROPOUŠTĚNÍ

Miliardář Křetínský poznal francouzské odbory v akci

Stávkující zaměstnanci zastavili provoz největší elektrárny na biomasu ve Francii, která patří do EPH Daniela Křetínského. Nelíbí se jim rušení pracovních míst.

Jen měsíc poté, co začala největší elektrárna na biomasu ve Francii znovu fungovat, začali zaměstnanci stávkovat, protože v souvislosti s ústupem od uhelné energetiky dochází k rušení pracovních míst. Na výzvu celostátní odborové organizace CGT od páteho srpna v elektrárně blokuje strategické pozice, což vedlo k zastavení provozu.

Odbory nesouhlasí s plánem propouštění. Podle vedoucího odboráře Nadira Hadjali jsou zaměstnanci připraveni stávkovat neomezeně, dokud nezačnou obě strany skutečně jednat o nových průmyslových projektech, které by pomohly udržet stávající pracovní místa.

Na konci července potvrdil správní soud plán na udržení zaměstnanosti, který počítá se zrušením 98 pracovních míst ze 154 v důsledku ukončení těžby uhlí v regionu. Elekt-

rárna v Gardanne, kterou vlastní český EPH, je jednou ze čtyř posledních uhelných elektráren, které se kvůli znečišťování životního prostředí Francie rozhodla uzavřít do roku 2022. Odboráři chtějí, aby do případu znovu vstoupil francouzský stát a postaral se o zrušená pracovní místa.

Elektrárna na biomasu, která nahradí zrušenou uhelnou elektrárnu, zachová přibližně 80 přímých pracovních míst a jak tvrdí firma do budoucna až 400 nepřímých. Ta souvisí s dalšími projekty, které jsou na biomasu navázány. Zatím jsou ve stádiu příprav: pila na zpracování dřeva, využití tepla a výroba zeleného vodíku. Elektrárnu s kapacitou 150 megawattů dlouhodobě kritizují ekologové kvůli její gigantické velikosti. V budoucnu by měla zajistit šest procent výroby elektřiny v regionu, nicméně její roční spotřeba se pohybuje kolem 850 000 tun biomasy, převážně dřeva. Podle odborářů však biomasa nenahradí ztrátu „sedmi stovek nepřímých pracovních

míst“, o které region přišel v souvislosti s odchodem od uhlí. Po Křetínském a francouzském státu požadují jasný plán a závazky.

Ústup od uhlí

Uhelné časy ve Francii končí. Křetínský tam propustí přes 200 lidí. Křetínského společnost Gazel Energie argumentuje, že musí propouštět, protože loni prodala 120 milionů eur (tři miliardy korun) a předloni 80 milionů (dvě miliardy korun).

Energetický a průmyslový holding (EPH) podnikatele Daniela Křetínského získal elektrárny a další aktivity německé skupiny Uniper ve Francii před dvěma roky, mimo jiné společnost zabývající se prodejem energií, dvě plynové elektrárny a dvě uhelné elektrárny v Saint-Avold a Gardanne, elektrárnu na spalování biomasy v Gardanne, a větrné a solární elektrárny. Společnost GazelEnergie je třetím největším francouzským výrobcem energie o celkovém výkonu 2 263 MW.

HROZÍ JIM MINIMÁLNÍ DŮCHOD

JE JICH AŽ PŮL MILIONU

Nejčastěji jde o zaměstnance v gastronomii, maloobchodu, stavebnictví, ale i v IT, kteří v Česku pracují ve stínové neboli šedé ekonomice. Minimálně jde o 214 tisíc lidí, ale reálně jich může být až půl milionu.

„Neviditelní“ pracují například ve stavebnictví nebo gastronomii

Mezi „neviditelné“ patří studenti z chudých rodin, samoživitelky, mladé rodiny s dětmi, pracovníci v šedé ekonomice, nedobrovolně nezaměstnaní nad 50 let, postižení, chudé domácnosti, veteráni, farmáři, pracovníci neziskových organizací, senioři, menšiny a malí podnikatelé.

Tito lidé nepřiznávají své příjmy vůbec nebo jen minimální mzdu. Zbytek vydě-

laných peněz často dostávají takzvané na ruku a nedaní ho. Vůbec si neuvědomují dopady takového jednání. I krátkodobá účast ve stínové ekonomice má pro člověka celoživotní následky, horší přístup ke zdravotnickému systému a systému sociálního zabezpečení. Mají také mizivou šanci na získání úvěru, například na bydlení, a musí se spokojit s minimálním starobním důchodem.

Šedá ekonomika tvoří desetinu českého HDP

Člověk, který si uvědomuje rizika spojená s participací ve stínové ekonomice, si ji vybírá až tehdy, když nemá jinou možnost. Cítí vysokou míru nejistoty, frustrace a provině-

ní či selhání. Stínová ekonomika pro něj není nástrojem, ale řešením bezvýhodné situace. Spouštěčem problémů může být ztráta práce, dluhy, rozvod nebo trestný čin z nedbalosti. Když navíc přijde krize, jsou tito lidé nejzranitelnější.

Důsledky práce ve stínové ekonomice se přitom mohou projevit nárazově a naprosto nečekaně. Pokud například takový člověk onemocní nebo se zraní, nemá právo na podporu v podobě dávky nemocenského pojištění. Běžná pracovněprávní ochrana se na něj nevztahuje. Obdobná situace vzniká v případě ztráty zaměstnání, kdy nemá právo na pomoc v nezaměstnanosti. Tyto dopady se naplno projevily během koronavirové pandemie. Nezaměstnanost v některých oblastech výrazně stoupla a lidé, kteří předtím nepřiznávali všechny své příjmy, najednou zjistili, že se nemohou domoci stejných práv a finančních náhrad jako ti, kteří příjmy přiznávají.

Noční můra stavebních firem. Práce mají spoustu, přesto jim hrozí ztráty

Zdražování o stovky procent přináší do stavebnictví v Česku obrovskou nejistotu. Pro některé podnikatele může nedostatek stavebního materiálu znamenat konec byznysu.

Stavají řeší nedostatek stavebních materiálů. Jejich ceny vystřelily na historický rekord, který ještě nikdo nezažil. Kdo by však čekal, že zdražování bude obor stavebnictví oslavovat a čekat na velkolepé zisky, mýlí se.

Firmy to totiž může dostat doslova do existenčních problémů, tvrdí odborníci. Podle Jiřího Nouzy, prezidenta Svazu podnikatelů ve stavebnictví, se cenová bouře v oboru nevyhne nikomu. Jakého množství firem v oboru se problém týká, se podle Svazu zatím neví.

S prudkým zdražováním vstupů se potýká například původem rakouská stavební společnost Strabag, která působí v Česku.

Skutečnost, že materiál není možné včas nakoupit, ohrožuje i dodržení smluvních termínů. Problém s dostupností materiálu na trhu, včetně lhůty jejich dodání, jde kompletně za zhotovitelem stavebního díla – a to včetně sankcí za případné nesplnění termínu. Obdobné potíže však řeší i subdodavatelé, kterých se problémy s dodržáním závazků týkají úplně stejně. Výsledkem pak je zdržení na celé stavbě. Zdražování se přitom týká velkého množství vstupů. Za příklad skutečně výrazného nárůstu cen lze uvést například izolační materiály, kde došlo ke skokovému navýšení cen přes 100 procent, nebo plastová

potrubí, které podražila v podobných řádech. Prudké zdražení nastalo také u výrobků z oceli, mědi nebo ze dřeva.

Nižší zisk nebo ztráta

U některých staveb vidíme zřetelný dopad do ekonomiky staveb, které mohou skončit buď s menším ziskem nebo i ve ztrátě. Výrazně to zcela jistě pocítíme například u velkých státních zakázek v oblasti dopravního stavitelství, které jsou dlouhodobějšího charakteru.

Situace se promítá i do vytváření nových nabídek, kde musí být stavební firma obezřetná při ohodnocení inflačního rizika. Míra

rizika je v současné době vyšší než kdykoliv dříve, protože dodavatelé nejsou ochotni garantovat cenu ani v horizontu několika měsíců. Reálně tak v okamžiku podání nabídky tyto dodavatelské ceny nejsou garantovány.

Do potíží mohou některé firmy dostat také smlouvy, které stavební firmy uzavíraly bez takzvaných inflačních doložek, tedy takzvaného smluvního ujednání, podle kterého se finální cena zvyšuje v závislosti na míře inflace.

Popsaný problém lze sledovat zejména u stavebních firem, které se zaměřují na dřevostavby. U nich se předpokládá rychlá realizace projektů, takže často pracují bez do-

ložek. Nicméně v současné době stavební materiál podražuje tak rychle, že zasáhl i tento segment.

Některé stavební firmy se tak dostávají do situace, že při realizaci nasmlouvaných staveb se dostanou do ztráty, což může v krajním případě skončit krachem.

Podle podnikatelů se však tyto valorizační doložky uzavírají v minimu případů. Prakticky pouze v případě velké infrastrukturní zakázky vypsane podle mezinárodních standardů Red FIDIC, například u projektů pro Ředitelství silnic a dálnic nebo Správy železnic.

Ilustrační foto: Oldřich Sobol

ŠPANĚLSKO VYZKOUŠÍ ČTYŘDENNÍ PRACOVNÍ TÝDEN EXPERIMENT BUDE STÁT PADESÁT MILIONŮ EUR

Španělsko plánuje použít 50 milionů eur (1,3 miliardy korun) z fondů Evropské unie na zkrácení pracovního týdne na čtyři dny. Doufá, že tak zabrání další vlně nemoci covid-19. Experiment má trvat tři roky a bude financován z masivního evropského fondu pro oživení z covidu-19.

Peníze z fondu mají být určené jako kompenzace pro 200 středně velkých firem, které budou muset upravit velikost pracovní síly nebo reorganizovat výrobní pracovní postupy, aby přizpůsobily svoji činnost 32hodinovému pracovnímu týdnu. V prvním roce by vláda měla dotovat všechny dodatečné náklady zaměstnavatelů, v

druhém roce se vládní podpora sníží na 50 procent nákladů a v následujícím roce na 25 procent nákladů. Nejde o to použít evropské fondy k tomu, aby Španělé méně pracovali, jde o hledání toho, jak zlepšit produktivitu a konkurenceschopnost našich společností. Mezi argumenty podporující přechod na třídní víkend patří to, že povede ke větší spotřebě, zejména v oblasti zábavy a turistiky, které jsou páteří španělské ekonomiky.

Kritici systému však uvádějí, že doba, kdy je ekonomika otřesená pandemií, není nejlepším obdobím pro experimenty. Loni HDP země klesl o 10,8 procenta. Mohlo za to ome-

zení pohybu a téměř úplně přerušeny mezinárodní cestovní ruch. Někteří odborníci tvrdí, že prioritou by měla být reorganizace málo funkčního pracovního trhu v zemi, který je důvodem, že země má jednu z nejvyšších měr nezaměstnanosti v EU a množství nejistých a málo placených pracovních míst. Stejný přístup také nemusí být vhodný pro všechna odvětví a ekonomické oblasti. Také ne všechny odborové svazy plně podporují.

Zájem o projekt projevilo nejméně půl tuctu společností. Pilotní projekt však nebude spuštěn dříve než v září, kdy by masové očkování mohlo pomoci oživit ekonomiku.

VODAFONE ZAČNE V ČESKU VŠECHNU PRÁCI NABÍZET NA ZKRÁCENÝ ÚVAZEK

Vodafone současně najíždí na takzvaný hybridní model, kdy zaměstnanci pracují část týdne doma

Telekomunikační společnost Vodafone plánuje v Česku nabízet všechna inzerovaná pracovní místa i ve formě částečného úvazku. To se má týkat také nejvyšších pozic ve společnosti, oznámila společnost. Podle Vodafonu to znamená dostupnější místa například pro matky, ale také pro zdravotně znevýhodněné nebo pro vysoce specializované odborníky, kteří nechtějí nebo nemohou pracovat pro firmu pět dní v týdnu.

Podle výzkumu britské vlády pracovní inzeráty, které obsahují možnost flexibilního úvazku, vykazují o 30 procent uchazečů více než místa, která flexibilitu nezmiňují. Podle stejného zdroje je přítom u žen dvakrát větší pravděpodobnost, že budou pracovat na částečném úvazku, často kvůli péči o děti.

Firma současně mění i nároky kladené na denní docházku do zaměstnání, výrazně rozšíří možnosti práce z domova. Odhad hovoří, že po uvolnění pandemických opatření stráví zaměstnanci obvykle 40 procent svého času prací v kanceláři, což odpovídá dvěma pracovním dnům v týdnu.

Tato změna zároveň vyžaduje, aby manažeři a zaměstnanci rozvíjeli nové dovednosti. Tři sta manažerů absolvovalo školení, jak se vypořádat s přechodem na flexibilní práci a hybridní model, kdy část týmu pracuje z domova a část z kanceláře.

V Česku je podíl částečných úvazků na trhu jeden z nejnižších v Evropské unii. V roce 2020 mělo zkrácený úvazek 5,7 procenta českých zaměstnanců. Evropský průměr přitom činí 18 procent. V Německu pracuje méně než 40 hodin týdně 28 procent zaměstnanců, v Nizozemsku dokonce více než polovina. V menší míře může hrát roli vysoký počet osob samostatně výdělečně činných, kterých máme na počet obyvatel nejvíce v Evropě. Odráží často snahu vyhnout se vyššímu zdanění zaměstnanců. Jejich odpracované hodiny se ve statistikách neobjevují.

M.N.

ŽELEZNIČNÍ VÝROBCI I DOPRAVCI INVESTUJÍ MILIARDY DO „ZELENĚJŠÍCH“ POHONŮ

CZ LOKO už nebude spoléhat výhradně na naftu. Orientuje se také na elektřinu ze sítě nebo z baterií

O alternativní pohony se zajímají také České dráhy

Veškeré lokomotivy pro nákladní dopravu z dílny českého výrobce CZ LOKO dosud poháněla nafta. V příštích letech se to má týkat už

jen zhruba třetiny produkce, zbytek případně na kombinaci dieselu a pohonu na elektřinu ze sítě nebo z baterie. Postupný odklon od dieselu je dlouhodobý trend, který sílí nejen v Evropě.

Železniční trh absolutně zelená. Všichni chtějí hybrid. Nikdo nechce čistý diesel. CZ LOKO chystá dvě kombinace: malý dieselový motor s baterií a malý dieselový motor se sběračem elektrické energie. Je podepsaná první smlouva do Itálie na kombinace diesel plus elektrika. Do kompletního vývoje, testování a do schvalování jednoho nového typu lokomotivy firma investuje až tři sta milionů korun.

Ukončení dieselových pohonů urychluje i politika bank a komerčních pojišťoven, které už nechtějí financovat a pojišťovat projekty nespojené se snižováním spotřeby energie a produkce emisí.

O inovativní technologie se zajímají i České dráhy. Rychlejšímu rozšíření vozidel s alternativními pohony nicméně brání vysoké pořizovací náklady, které by museli hradit objednatelé, tedy kraje v regionální dopravě a ministerstvo dopravy v dopravě dálkové. ČD provozují přes čtyřicet procent vozidel v elektrické trakci, zbytek tvoří motorové vlaky, nejčastěji malá regionální vozidla. Během následujících pěti let ČD nasadí téměř 150 nových vlaků, převážně to budou elektrické jednotky za více než třicet miliard korun.

Zrychlující se přesun mimo jiné i k bateriím si uvědomují i největší hráči v oboru. Siemens loni získal povolení spolkového drážního úřadu k provozu dvouzdrojové lokomotivy VECTRON DUAL Mode, která kombinuje elektřinu z trolejí s naftovým pohonem. Výrobce už má objednávky na více než sto strojů, většinu získá DEUTSCHE BAHN CARGO. Změn na železnici chce využít také americký strojírenský gigant General Motors. Největší americký výrobce automobilů se poprvé v historii pusť mimo automobilový sektor, jelikož bude dodávat baterie a vodíkové pohony výrobci lokomotiv WABTEC. Podnik z Pittsburghu pracuje na bezemisní lokomotivě, jež má nahradit ty naftové. Druhou generaci těchto strojů chce nabízet v roce 2023.

M.N.

O TŘETINU DRÁŽ

Správa železnic vybrala firmu na elektrizaci tratě blíže k centru Kadaně, 600 metrů vyjde na 72,7 milionu Kč

Od nového jízdního řádu začnou jezdit přímé vlaky z Kadaně do Ústí nad Labem.

Správa železnic vybrala na druhý pokus zhotovitele elektrizace 600 metrů dlouhého úseku ze stanice Kadaň do zastávky Kadaň předměstí.

Zakázku za 72,6 milionů korun získala společnost Elektrizace železnic (EŽ), která se již podílí ve sdružení se Skanska, ŽS na elektrizaci úseku z Pruněřova do Kadaně. Vyplývá to z údajů v registru smluv. Pětikilometrový úsek včetně modernizace trati vyšel na 339 milionů, tedy 67 mi-

lionů korun za kilometr. V případě nového úseku jde o 120 milionů korun za kilometr.

Správa železnic přitom mohla vybrat zhotovitele posledních 600 metrů najednou se zakázkou z Pruněřova. Elektrizaci tratě až do zastávky Kadaň předměstí požadoval Ústecký kraj i město Kadaň. Správa železnic nejprve nepravdivě uváděla, že požadavek na prodloužení až do zastávky Kadaň předměstí, která je blíže centru a sídliště, přišel až později. Rozpočet SFDI u roku 2014 ale ukázal, že už v té době se plánovala elektrizace až do této zastávky. Později se pak vymluvila na to, že došlo ke změně napájecí soustavy na střídavou. Hlavní práce budou hotovy do konce listopadu.

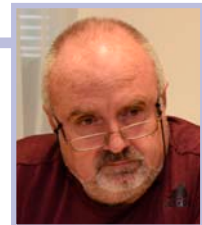
Posledních 600 metrů tratě pod trolejemi vyjde výrazně dražší, než se počítalo. V první soutěži byla odhadovaná cena 55 milionů korun, nikdo z uchazečů ale nesplnil podmínky a soutěž musela být zrušena. EŽ se vešla těsně pod maximální cenový strop.

Podle smlouvy má firma sice 9 měsíců na dokončení elektrizace, hlavní práce mají být hotovy ale do konce listopadu. Od nového jízdního řádu by tak měly zajíždět elektrické vlaky až do zastávky Kadaň předměstí. I kvůli střídavé trakci prochází jednotky RegioPanter pro Ústecký kraj takzvanou dualizací, aby mohly jezdit i po této trati. Vznikne tak přímé spojení bez přestupu mezi Kadaní a Ústím nad Labem.

Jak je uvedeno v zadávací dokumentaci, bude provedena rekonstrukce železničního spodku a svršku v zastávce a železniční stanici, výstavba nového nástupiště s výškou 550 mm včetně zajištění bezbariérového přístupu, vybudování nového staničního a traťového zabezpečovacího zařízení 3. kategorie, sdělovacího zařízení, trakčního vedení, nového informačního zařízení pro cestující a také nová kabelizace v celém úseku pro sdělovací a zabezpečovací zařízení.

zdopravy.cz

NESKUTEČNÁ A NÁDHERNÁ PRÁCE ZAMĚSTNANCŮ OHL ŽS

Návštěva naší stavby na železničním úseku Sudoměřice–Votice plně dokázala, jak je zde odváděna neskutečná – a určitě až bude dílo hotovo – i nádherná práce zaměstnanců OHL. Budují zde na úseku dvaceti kilometrů také dva tunely.

Výstavba jedné z posledních částí čtvrtého koridoru z Prahy do Českých Budějovic byla zahájena v roce 2018. V úseku Sudoměřice u Tábořa–Votice dojde k významnému narovnání trati, což umožní navýšení cestovní rychlosti na celém novém koridoru. Celý koridor je plánován jako dvojkolejný a je rozčleněn na 3 úseky.

V sobotu 17. července proběhl na stavbě Modernizace trati Sudoměřice–Votice Den otevřené stavby pořádaný investorem stavby Správou železnic.

Akce začala dopoledne v železniční stanici Střeziměř, kde byl připraven zábavný program pro rodiny s dětmi, občerstvení a odkud jezdil pravidelný minibus na 5 km vzdálenou stavbu tunelu Mezno. 840 metrů dlouhý tunel Mezno byl proražen vloni v srpnu a nyní je před kompletním dokončením.

Návštěvníci si tak mohli cestou prohlédnout i vznikající nadjezdy, nově budované nástupiště zastávky Mezno nebo zářezy u Lipin. Následně si s průvodcem, který celou prohlídku komentoval, prošli celý tunel. Trasa končila opět na nádraží Střeziměř. I přes nepřízeň počasí byl zájem velký, dorazily početné skupinky s dětmi i jednotlivci.

Pro nás je důležité, že modernizace dvaceti-kilometrového úseku čtvrtého tranzitního koridoru je jednou z největších a nejvýznamnějších současných investic. Cílem je zvýšení rychlosti, tím i plynulosti a efektivnosti dopravy, komfortu a bezpečnosti.

Tunely Mezno a Deboreč byly vyraženy k letošnímu 15. dubnu a v ražených úsecích bylo vybetonováno sekundární ostění. Vybavení obou tunelů je shodné.

Tunel Mezno je ražený železniční dvoukolejný tunel celkové délky 840 m, z toho ražená část tvoří 768 m, navazující hloubená část u vjezdového portálu má délku 48 m a u výjezdového portálu 24 m.

Tunel Deboreč je ražený železniční dvoukolejný tunel celkové délky 660 m, z toho ražená část tvoří 562 m a navazující hloubená část u obou portálů mají délku 49 m.

První zátěžové zkoušky mostních konstrukcí mají proběhnout v říjnu a v listopadu tohoto roku.

V plné výstavbě jsou všechny nové zastávky (Mezno, Střeziměř,

Červený Újezd, Ješetice a Heřmaničky) i železniční stanice Červený Újezd.

VŠECHNO JE JEDNOU POPRVÉ

...například dnes jsem koukala jako puk, když jsem poprvé v životě dostala kompenzaci za chybějící připojení wifi ve vagonu první třídy, který byl našlapaný tak, že jsem stála na chodbičce a z druhé třídy už cestující vypadávali oknem. Poprvé jsem takovou péči zažila osobně, i když vlakem jezdím už dlouhou spoustu let, a papírový poukaz na 30,- Kč, o délce účtenky za měsíční nákup v obchodních řetězci, mne zaměstnal po zbytek jízdy do práce. Pokud se nad tím zamyslím, jako studijní materiál to nemělo chybu a já, jako starší ročník, jsem si v rámci pečlivé prohlídky dokladu mohla osvěžit i práci s mobilními aplikacemi a jejich stahováním, protože jsem v telefonu překvapivě nenašla čtečku QR kódů. To vše, a ještě pohled z okna při průjezdu stavbou s hloučky postávajících osob v různém stádiu výstražnosti a výstřednosti (od reflexního proužku na triku až po kompletní oděv či triko s logem supermana), mne přivedlo zpět do bezpečácké reality a k úvaze

o potřebě pravidelných školení a neustálého osvěžování paměti zaměstnanců i jejich vedoucích na všech stupních řízení.

Protože Zákoník práce (zákon č. 262/2006 Sb., dále v textu ZP) zná odpovědi na vše, co se týká pracovněprávních vztahů, zná samozřejmě i odpověď na to, kdy a za jakých podmínek má zaměstnavatel za povinnost školení provádět (§ 103 odst.2 a)), ale četnost a náplň (pokud se netýká vymezených odborných kvalifikací) zcela nechává na něm. Předpokladem dle ZP však je, že čím je vyšší rizikovost prováděných prací a pracovního prostředí, tím by měla být stanovena vyšší četnost periodických školení, ale mimo to je zaměstnavatel povinen dle ZP § 103 f) zajistit zaměstnancům m. j. dostačující a přiměřené informace a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, zejména formou seznámení s riziky, výsledky vyhodnocení rizik a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, která se týkají jejich práce a pracoviště. Školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pak zaměstnavatel musí zajistit při nástupu zaměstnance do práce, při jakýchkoliv změnách (pracovní zařazení, druh práce, při zavedení nové technologie, výrobních a pracovních prostředků nebo změny technologických anebo pracovních postupů, v případech, které mají nebo mohou mít podstatný vliv na bezpečnost a ochranu zdraví při práci), a dále je zaměstnavatel povinen soustavně vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování. O školeních (jejich četnost, obsah, způsob ověřování znalostí) a o informacích a pokynech je pak zaměstnavatel povinen vést dokumentaci.

Možnosti soustavného vzdělávání dává ZP i odborovým organizacím - zaměstnavatel je dle odst. 6, § 108 povinen odborov-

vé organizaci zajistit školení umožňující jim řádný výkon jejich funkce a zpřístupnit jim právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, případně jim umožnit na těchto školeních účast, pokud je pořádají odborové organizace (§ 203 odst. 2 c) - v těchto případech zaměstnavatel uděluje pracovní volno až v rozsahu 5 pracovních dnů v kalendářním roce, nebrání-li tomu vážné provozní důvody, a to s náhradou mzdy nebo platu ve výši průměrného výdělku. Systém školení zaměstnavatele také podléhá povinnosti projednání s odborovou organizací stejně, jako např. podstatná opatření týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vyhodnocení rizik, přijetí a provádění opatření ke snížení jejich působení nebo šetření pracovních úrazů a přijímání následných opatření.

Jak je někdy docela dobře vidět i z vývoje legislativy, systém profesního a celoživotního vzdělávání je lépe nenechávat jen na uvážení jednotlivce, protože pro mnoho z nás stále zůstává v platnosti, že učení = mučení. Pokud neexistuje nějaká donucovací metoda, byť formou nařízení nebo slibu sladké odměny v cíli nebo legislativního či normového požadavku, málokdo v sobě najde tu správnou sílu a odhodlání. Od doby, kdy jsme usedli do školních lavic poprvé, většina z nás utekla spousta času, a s ním uteklo i to počáteční nadšení stále se učit něčemu novému. Dokud nám však nezmizela schopnost se učit, je dobré občas vyzkoušet, jestli to napodruhé nebo napotřetí není ještě lepší... zvlášť v době, ve které se bez soustavného učení poprvé ztrácíme i v běžném životě a zachytáváme se v pavučinách internetu...

SKANSKA MŮŽE ZAČÍT STAVĚT TÉMĚŘ 9 KILOMETRŮ D 55 PODÉL MORAVY

Dálnice bude hotová do roku 2024, naváže na již rozestavěný úsek z Babic

Na Moravě začne stavba dalšího dálničního úseku. Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) již podepsalo smlouvu se společností Skanska na celkem 8,8 kilometru dálnice D55 ze Starého Města do Moravského Písku. Stavět se má začít 2. srpna.

Kontrakt za 1,95 miliardy korun je již v registru smluv. Stavba má všechna potřebná stavební povolení. Na trase již probíhají přípravné práce a archeologický průzkum.

Skanska nabídla v soutěži nejnížší cenu, odhadovaná hodnota byla 2,6 miliardy korun. Z šesti nabídek byly všechny pod odhadovanou cenou projektu, většina v rozmezí 2–2,2 miliardy korun. Samotná soutěž se táhla nevykle dlouho kvůli množství dotazů.

Součástí stavby bude vybudování devíti mostů, dvou mimoúrovňových křižovatek a protihlukové stěny v délce 456 metrů. Úsek má být zprovozněn v roce 2024. Vedení trasy je navrženo podél železniční trati v nenáročném terénu Dolnomoravského úvalu. Úsek začíná za mimoúrovňovou křižovatkou Staré Město-jih a končí severně od Moravského Písku.

Stavba začne přeložkami některých stavebních objektů, například potoka Dlouhá řeka. Úsek mezi Starým Městem a Moravským Pískem je jedním ze souboru staveb, které po svém dokončení vytvoří ucelenou dálnici D55. Stávající dvoupruhové uspořádání přestává být kvůli narůstajícím intenzitám

provozu kapacitně dostačující. Současná I/55 a taktéž II/427 navíc procházejí zastavěným územím obcí, takže vybudování D55 v nové trase přispěje ke zvýšení bezpečnosti obyvatel.

Oblast kolem Uherského Hradiště je nyní velkým staveništem, staví se již úsek D55 z Babic do Starého Města, začala také rekonstrukce silnice I/55 v Kunovicích.

Celá D55 od Olomouce přes Přerov a Otrokovice k Břeclavi má měřit 101 kilometrů, tohoto je nyní 18 kilometrů. Úsek Přerov – Hulín bude mít D55 společný s dálnicí D1. D55 má být nejkratším spojením Ostravy a Olomouce s Břeclaví a Bratislavou. Dálnice po dokončení odvede dopravu z center 18 měst a obcí.

NEDOSTUPNOST BYTŮ V ČR TRHÁ REKORDY. PROPAST MEZI CENAMI A PŘÍJMY SE DÁL PROHLUBUJE

Češi jsou svými příjmy nejdále od vlastního bydlení v tuzemské historii. Jak uvádějí červnové statistiky České národní banky, průměrné ceny bytů se už v závěru loňského roku přiblížily rekordnímu dvanáctinásobku průměrného ročního příjmu. Důvodem jsou rozvírající se nůžky mezi tempem růstu příjmů a cen bytů během pandemie.

Až doposud drželo smutný rekord v dostupnosti bytů léto roku 2008, tedy období těsně před začátkem světové finanční krize, kdy lidé na byt potřebovali až 11,2násobek ročního příjmu.

Hlavní příčinou je přebytek hotovosti na českém finančním trhu a nedostatek zajímavých alternativních investičních příležitostí. Tento přebytek se soustředí u části obyvatelstva, která tyto volné prostředky umísťuje do rezidenčních investic. Hon na nemovitosti podle ekonomů posílily štedrý stát i centrální banka. Silná fiskální podpora obyvatel během pandemie, extrémně nízké úročení a chápání vlastnictví nemovitostí jako bezpečného přístavu ženou mnoho lidí i investorů do nákupů bytů navzdory „krizi“.

Tlak na ceny významně zvyšuje především spekulativní poptávka po bytech na investici. Zatímco růst příjmů domácností zpomalil, ceny nemovitostí rostly dál a vyšším tempem než příjmy.

Ceny bytů podle ČNB jsou tak z pohledu obvyklých příjmů v průměru o 18 procent nadhodnocené. V případě lokalit s vysokým podílem investičního typu bytů pak může nadhodnocení dosahovat až 25 procent, doplňuje zpráva o finanční stabilitě.

Situaci navíc komplikuje postupný růst hypotečních sazeb. Příjmy českých domácností vzhledem ke covidové situaci nerostou. Ovšem i kdyby rostly, nedokážou potlačit nárůst cen bytů a úroků z hypotečních úvěrů. Obrat by mohlo přinést zvýšení úrokových sazeb v rámci normalizace měnové politiky centrální banky. Bude těžší získat hypotéku, zároveň lidé možná přestanou vlastní bydlení za každou cenu doslova chtít. V následujících pěti letech bude přibývat nájemního či družstevního bydlení.

Varovná je také v zahraničí. Na Novém Zélandu, v Kanadě a na severu Evropy

Růstu cen nemovitostí v mnoha zemích nahrává řada okolností. Lidé, kteří si v době pandemie zvykli častěji pracovat z domu, potřebují víc prostoru než dříve a vlády jim k tomu poskytují vhodné podmínky. Koktejl ingrediencí posílá ceny domů na nebyvalou úroveň po celém světě. Přispívají k tomu rekordně nízké úrokové sazby, jedinečné fiskální stimuly, úspory z lockdownů připravené na vklady, omezený bytový fond a očekávání výrazného zotavení globální ekonomiky.

S razantním růstem cen se v Evropě potýká zejména severské země. Server Politico uvedl, že ve Švédsku výrazně rychlejším tempem zdražují domy v porovnání s byty. Za posledních dvanáct měsíců šly nahoru o 23 procent, někde i více.

Nikdy nebyl k vidění tak rychlý cenový růst, jaký zažíváme v posledním roce. Je to extrémní. O každý dům, který přichází na trh, je vel-

ký zájem. Nemovitosti jsou často prodané dříve, než se dostanou do oficiální nabídky. Odborníci podotýkají, že pořídit si dům ve Švédsku je nyní náročné i kvůli nedostatku stavebních pozemků. Kromě globálního zdražování konstrukčních materiálů zmiňují mezi dalšími problémy také nízkou konkurenci v místním stavebním sektoru.

Situace v Británii není o mnoho lepší. Poptávku pohánějí už téměř rok trvající vládní daňové úlevy pro kupce nemovitostí do pěti set tisíc liber, ale podobně jako jinde také koronavirové úspory bohatších domácností. Realitní trh podle ekonomů v současnosti úplně hoří. Varováním je, že dramatický cenový růst zřejmě zhorší propast mezi zajištěnými a mladšími generacemi.

Podle oficiálních údajů jde pořizovací hodnota nemovitostí nahoru nejrychleji za více než dekádu. Kupci se v zemi předhánějí zejména v nabídkách za prostornější domy. Na trhu je nyní daleko méně vícepokojových bytových jednotek než dříve. Boj o volné nemovitosti vede k bizarním situacím.

Nájemci dávají nabídky na domy, které si ani neprohlédli. V dubnu nocovaly desítky potenciálních zájemců před domem realitního agenta ve snaze získat jeden ze třinácti domů mířících na prodej ve velšském Aberdare.

Expertů v tuto chvíli vesměs nečekají, že ceny domů půjdou v příštích měsících dolů. Záležet však bude na mnoha zmíněných faktorech, především na chování vlád a centrálních bank a na rychlosti výstavby.

Jak naložit s karavany

Připravil Milan Sedlák

TAKÉ ŘEŠÍTE DILEMA?...

Jednou z otázek, kterou řeší řada majitelů karavanů či obytných přívěsů, je to, zda mohou tento svůj mobilní prvek dlouhodobě umístit na pozemek. A protože vyznat se v zákonných nuancích není vůbec pro běžného člověka lehké, podívejme se na tuto problematiku společně. Jak to tedy je s dlouhodobým stáním obytného přívěsu?

JE KARAVAN STAVBA?

V určité situaci může být obytný přívěs nebo karavan (a platí to i pro lodní kontejnery apod.) označen za stavbu. V takovém případě podléhá jeho dlouhodobé umístění na pozemku povolení ze strany příslušného stavebního úřadu.

Kdy se tedy jedná o stavbu a kdy nikoliv? Stavební zákon nás může navést, konečné slovo má však stavební úřad. Svou roli hraje konstrukce, i použité materiály. Z těchto pohledů by karavan neměl být za stavbu považován, stejně tak ale hraje roli účel daného prvku a doba jeho používání k tomuto účelu. A zde už se může definice stavby dotknout i karavanu.

KARAVAN JAKO STAVBA

Karavan nebo obytný přívěs bude považován za stavbu v případě, že bude dlouhodobě využíván ke stejnému účelu jako jiná typická stavba. Budete-li tedy mít karavan na zahradě odstaven přes zimu, nic se nedě-

je. Pokud si ale koupíte pozemek, umístíte si na něj karavan a hodláte v něm od jara do podzimu bydlet a je jedno, zda je na kolech či pevném podkladu, povolení bude třeba. **Povinnost obstarat si povolení se samozřejmě týká také provozovatelů kempu, kteří hostům pronajímají statické karavany.**

Potřebný souhlas stavebního úřadu má podobu povolení umístění stavby, resp. územního souhlasu. To je naštěstí o něco jednodušší, než získání územního rozhodnutí o umístění stavby, ale ani tak se člověk pořádnému papírování nevyhne.

Vážení přátelé, navazují a plynule pokračují v syndromech, příznacích onemocnění respiračního systému.

Obstrukční spánková apnoe (apnoe – bez dechu, obstructive sleep apnea – OSA) je **zástava dechu ve spánku** (apnoické nebo hypopnoické pauzy), **omezení dechového objemu minimálně o 80 %, trvající nejméně 10 sekund a opakující se více než 5krát za hodinu spánku**.

Postihuje přibližně 5% populace, muže i ženy. Poměr mužů a žen je 2:1 v případě lehčích forem OSAS, 8:1 v případě těžkého OSAS. Všechny věkové kategorie, nejčastější období je 4. a 5. dekáda věku, chrápe každý třetí dospělý člověk. Faktem zůstává, že až 90% všech žen je nediodagnostikováno. Výrazně častěji bývají postiženy osoby s nadváhou.

Patofyziologie vzniku. Vyvolávající příčinou bývá překážka v oblasti kostěných struktur a měkkých tkání. Jednou z významných příčin zbytnění měkkých tkání je **obezita**. Zvětšená tuková tkáň v blízkosti hltanu (parafaryngeálně) zužuje hltan i u neobezných nemocných s OSA. Kolaps dýchacích cest může být na úrovni měkkého patra, kořene jazyka či víceúrovňový. Patofyziologie OSA je **geneticky předurčena** (utváření skeletu obličejové a hlavy, abnormality s redukcí průchodu vzduchu horními dýchacími cestami, abnormality řízení ventilace, metabolické, endokrinní). Geneticky je ovlivněno rozložení tělesného tuku. **Obezita v horní části těla**, parafaryngeální tuková depozita, **mechanicky zužující hltan jsou pro spánkovou apnoii větším rizikovým faktorem než obezita v břišní oblasti** a celkové množství tělesného tuku. **Vzniká během spánku, přílišným uvolněním svalů v zadní části krku**, které podporují měkké tkáně v orální oblasti, **dochází k jejich kolapsu a obstrukci**. Relaxace svalů způsobí, že se dýchací cesty zúží nebo uzavřou a zamezí se dýchání. **Souvisí se spánkem, ale jeho následky přetrvávají i v bdělosti, výraznou denní spavostí**. Opakované epizody obstrukce horních dýchacích cest během spánku se zástavou dechu, jsou doprovázené poklesem saturace hemoglobinu kyslíkem v krvi. **V průběhu apnoe** či hypopnoe vlivem n.vagu (bloudivý nerv) **klesá tepová frekvence a krevní tlak**. Pokles pO₂ a vzestup pCO₂ aktivuje chemoreceptory v oblasti karotického sinu, oblouku aorty a v míše. Tato **aktivace vede k reflexnímu zvýšení ventilace**. Následně **dochází k mikroprobuzení** a zvýšení tonu svalů horních cest dýchacích, které se otevírají. **Pacient hyperventiluje, má tachykardii a dochází ke zvýšení krevního tlaku v důsledku aktivace sympatiky**. Zvýšená sympatická aktivita vede k vazokonstrikci (zúžení cév), zvýšení periferní vazkulární rezistence (cévní odpor) v systémovém i plicním řečišti. **Po usnutí se celý tento cyklus opakuje**. Tyto periody jsou doprová-

zeny chrápáním měnlivé intenzity, **chrápání bývá dlouho předstupněm OSA**.

OSA je řazena mezi poruchy dýchání vázané na spánek, nejčastější poruchou dýchání ve spánku z hlediska mortality a morbidoty.

Dělení OSA: ***obstrukční apnoe:** příčinou je uzavěr horních cest dýchacích, je zachováno respirační úsilí, ***centrální apnoe:** vzniká na podkladě chybějícího impulzu z dechového centra, chybí respirační úsilí, ***smíšená apnoe:** kombinace obstrukční a centrální apnoe, začíná jako centrální (bez dýchacího úsilí), ale dýchací úsilí se během jejího trvání obnoví, končí jako obstrukční. Centrální spánková apnoe se vyskytuje v 10% a je buď centrální spánková apnoe s primární alveolární hypoventilací, nebo sekundární alveolární hypoventilace u chronických plicních, neuromuskulárních a skeletálních onemocnění.

Klasifikace OSA podle frekvence epizod apnoe a hypopnoe ve spánku jako ***lehká** (5–15 epizod za hodinu spánku), ***středně těžká** (15–30 epizod za hodinu spánku) a ***těžká** (30 a více epizod za hodinu spánku). Podle **symptomatologie se denní spavost** dělí na ***lehkou** (ospalost a usínání v době aktivit, nevyžadujících větší pozornost), ***středně těžkou** (ospalost, epizody usínání v době aktivit vyžadujících určitou pozornost) a ***těžkou** (nežádoucí ospalost, usínání při činnostech vyžadujících aktivní pozornost, jídlo či řízení motorového vozidla).

+Hypopnoe: omezení dechového objemu o více než 50% s desaturací alespoň o 3% na více než 10 vteřin. +Desaturace: pokles saturace (nasycení) hemoglobinu kyslíkem alespoň o 3%.

Diagnostika. Při stanovení diagnózy je velmi důležité odlišit primární (prosté) chrápání od syndromu obstrukční spánkové apnoe (OSAS). Pacient s prostou ronchopatií netrpí nadměrnou denní spavostí, nemá ranní bolesti hlavy, sucho v ústech. **Diagnózu stanovuje somnolog ve spánkovém centru**, při odbornostech neurologie, pneumologie, psychiatrie, ORL. Na základě **anamnestických údajů** (klinické projevy spánkové apnoe, kouření, abúzus alkoholu, hypnotik, myorelaxantií na noc). Pacienti **vyplňují speciální dotazníky**. Přesnějším vyšetřením je **limitovaná polygrafie** a nejpřesnějším, nejdokonalejším vyšetřením **kompletní videopolysomnografie** – vyšetření se provádějí přes noc ve spánkových laboratořích či spánkových centrech. **Zásadní je vyšetření ve spánkové laboratoři**. Při limitované noční monitoraci spánku sledujeme **saturaci hemoglobinu kyslíkem, srdeční frekvenci, průtok vzduchu nosem, pohyby hrudníku, polohu pacienta**, přítomnost **chrápání**. U videopolysomnografie navíc monitorujeme **pohyby břicha, nohou** (souvislost se syndromem neklidných nohou), **EEG, EMG, EOG** k určení fáze spánku, jsou registrovány dýchací zvuky a pacient

je **snímán videokamerou**.

Klinický obraz má různý stupeň závažnosti. Typické je **chrápání s apnoickými pauzami** při spánku, **nadměrná denní spavost**, důsledkem opakovaných mikroprobuzení při apnoích a fragmentace (přerušení) spánku, noční polyurie (močení). Ráno bývá **únava s pocitem nevyspání a neosvěžení, bolesti hlavy, pocit suchosti v ústech a krku**. V průběhu dne jsou typické mikrosnánky a usínání při monotónní činnosti, vedou k častějším úrazům. **Až sedmkrát vyšší riziko dopravní nehody**. Dochází k **poruše koncentrace, zhoršení výbavnosti paměti, snížení intelektuálních schopností, zhoršení pracovního výkonu. Depresivní ladění**. Častější **poruchy potence**. Může se vyskytnout periferní neuropatie. Vše přispívá ke zvýšené **aterogenezi** u pacientů s OSA. Častěji se vyskytuje **ischemická choroba srdeční, arytmie, srdeční selhání, cévní mozkové příhody, metabolický syndrom** (MS, kombinace hypertenze, centrální obezity, inzulinové rezistence, dyslipidemie). Zlepšení bývá patrné po léčbě kontinuálním přetlakovým dýcháním (continuous positive airway pressure – CPAP).

Léčba. Terapie je komplexní, dělíme ji na **konzervativní a chirurgickou. Konzervativní terapie** – **ovlivnění rizikových faktorů, redukce váhy, úpravy životosprávy a správné spánkové hygieny, doporučení nekouření, vynechání večerní konzumace alkoholu, hypnotik, sedativ, myorelaxancií**. Řádná **terapie přidružených chorob** (nejčastěji chronická obstrukční plicní nemoc). Nejeefektivnější léčbou je **noční kontinuální přetlakové dýchání (CPAP)**. Jde o trvalý přetlak aplikovaný nosní (výjimečně celobličejovou) maskou do dýchacích cest, který zabírá vibraci a sevření ochablých stěn orofaryngu. CPAP působí jako „pneumatická dlaha“. Tlak vzduchu potřebný k odstranění apnoických pauz se stanovuje individuálně pro každého pacienta prostřednictvím speciálního autoCPAPu. **Chirurgické výkony** jsou indikovány v případě odstranitelné anatomické překážky. Tonzilektomie a adenotomie bývají indikovány jen v dětském věku. Výkony **zlepšující nosní průchodnost** (plastika nosního septa, resekce nosních polypů, elektrokoagulace hyperplastické nosní sliznice). K redukci měkkých tkání v oblasti kořene jazyka a měkkého patra se používá **radiofrekvenční termoablace**.

Syndrom obstrukční spánkové apnoe je onemocnění, souvisí se spánkem, jeho následky přetrvávají i v bdělém stavu. Je spojeno se závažnými zdravotními komplikacemi, kardiovaskulárními, zhoršením kvality života, s rizikem mikrosnánků. V důsledku mikrosnánků je vysoké riziko dopravní nehody.

Slovanská epopej je opět v Moravském Krumlově

Dnešní nabídka výletu směřuje do Moravského Krumlova. A není jen tak ledajaká. Cyklus dvaceti monumentálních obrazů inspirovaných slovanskou mytologií a dějinami Čechů, Moravanů a Slezanů se totiž vrátila na zámek Moravský Krumlov a je přístupná návštěvníkům.

Zastupitelé hlavního města schválili smlouvu o výpůjčce. Po návratu do metropole má být cyklus obrazů na 25 let umístěn v budově Savarinu na Václavském náměstí.

Podmínkou výpůjčky byla oprava zámku v Moravském Krumlově a úprava prostor, kterou tamní radnice již provedla. Opravené prostory zámku splňují nejprísnejší kritéria vyžadující pro vystavení pláten.

Mezi požadavky bylo například potřebné technické vybavení, zvláštní pojištění a prostory musely být vybaveny speciálním protipožárním systémem či zabezpečovacím zařízením. Uskutečnila se také měření prostor vzhledem ke klimatu či osvětlení.

Celý prostor dvorany je navíc zastíněn, aby ostré sluneční paprsky pronikající střechou malby neponičily. Obrazy o rozměrech několika metrů je lepší si prohlížet jako jednotnou plochu, ze které po čase jednotlivé výjevy vy-

vstávají. Na detaily je třeba se soustředit postupně. Cyklus obrazů maloval Mucha na zámku Zbiroh od roku 1910 celkem 18 let. Sedm největších pláten měří 8,1 metru krát 6,1 metru. Alfons Mucha také uměl bravurně využít hry světla a odstínů barev, které člověk na první pohled nemusí vnímat.

Polovinu pláten věnoval Mucha českému národu – jeho historii, náboženství a kultuře a druhou polovinu zasvětil Slovanům a všeslovanským výjevům. Restaurátoři i kurátoři připravovali výstavu tak, aby na sebe jednotlivá plátna navazovala. Celá epopej začíná výjevem Slované v pravlasti a přes zavední slovanské liturgie, bratrskou školu v Ivančicích a zrušení nevolnictví na Rusi pokračuje kázáním Jana Husa v Betlémské kapli, Petrem Chelčickým a Janem Amosem Komenským až k bitvě na Vítkově, Jiřímu z Poděbrad, caru Simeonomi a finálnímu obrazu Apoteóza z dějin Slovanstva.

Slovanská epopej je prohlášena za kulturní památku, ve velké dvoraně Veletržního paláce byla vystavena do konce roku 2016. Poté byla zapůjčena do Japonska a Číny. V roce 2018 byla k vidění v pražském Obecním domě a na brněnském Výstavišti (devět největších pláten).

Na konci roku 2019 se několik pláten opět přestěhovalo do Moravského Krumlova. Poslední část Slovanské epopeje přibyla v červnu 2021. Celý cyklus tak je zde opět přístupný návštěvníkům.

Epopej na zámku v Moravském Krumlově zůstane až do roku 2026, do té doby by měla Praha vybudovat důstojné místo pro umístění pláten, jak si přál sám jejich autor, Alfons Mucha. Ten daroval hlavnímu městu své obrazy s podmínkou, že pro epopej postaví vlastní galerii. Od roku 1928 se to však dosud nestalo.

Prohlídka výstavy trvá 60 minut a poslední vstup je možný v 17 hodin. Výstava však zatím není bezbariérová.

Pořadatel: Odborové sdružení železničářů ve spolupráci s ČD a.s., ČD Cargo a.s. a se Správou železnic, s.o. Organizaci her zajišťovala RR seniorů OSŽ ve spolupráci s RSK OSŽ Olomouc

IV. SENIORSKÉ HRY OSŽ

Jistě jste si, milí čtenáři, všimli, že se v televizních vysíláních šíří fenomén účasti redaktorů (a redaktorek samozřejmě) na akcích, především sportovních a i jinak pohybových. Většinou to dopadne neslavně.

I mě to potkalo, a tak, když jsem dostal nabídku aktivně se zúčastnit letošních seniorských her, a to na víc než jen na pár vteřin, neodmítl jsem.

Je pravdou, že jsem měl poněkud ztíženou pozici. Ne že bych se v životě vyhýbal sportovním aktivitám, ale tak nějak jsem vyspíval nikoliv vertikálně, ale horizontálně – to bohužel všemi směry.

No, a s takovou postavou jsem měl plnit soutěžní disciplíny, kterých bylo, jak ukazuje tabulka na další straně, devět. Některé jednoduché, některé náročnější nejen na provedení, ale rovněž na výkon.

Dělal jsem však, co bylo v mých silách, ale dopadl jsem stejně jako ti televizní reportéři – neslavně. Mohl bych být lepší, ale to by mi musel rozhodčí v soutěži s pálkou a pinpongovým míčkem odpustit pinkání kromě pálkou také mohutnou hrudí – možná nějaký ten centák pod ní. Obojí mi totiž šlo dobře. Však pravidla byla (a rozhodčí též) proti.

A kdyby byla koloběžka elektrická, mohl jsem se podepsat na vítězství našeho druž-

stva. Ale také páté místo jistě není k zahoezení, vždyť nedávné Olympijské hry a současně probíhající Paralympijské hry to hlásají jasně – není důležité zvítězit, ale zúčastnit se!

Naším nejlepším soutěžícím byl klasicky celoživotní sportovní talent a sportovní nadšec František Záděra. Mezi ženami nejlepší kvality prokázala Jana Handrejchová. Tím nechci ani omylem naznačit, že by se ostatní členové soutěžícího družstva neosvědčili. Napopak. Všichni, a sportovně musím uznat, že i v ostatních družstvech, odvedli vše, co bylo v jejich silách.

Cestu do hotelu Skalka v Rajeckých Teplicích na Slovensku skrápěly kapky deště, na cestě zpět už pršelo docela důkladně. Ovšem v soutěžní den bylo nebe naprosto bez mráčku, jako by organizátoři takové slunečné počasí dokázali objednat.

Čestným ředitelem IV. seniorských her 2021, které se konaly ve dnech 24. až 26. srpna, byl předseda OSŽ Mgr. Martin Malý, ředitelem her předseda RSS OSŽ Kurt Mužik a sportovním ředitelem předseda RSK OSŽ Olomouc Libor Kiš.

Seznam členů soutěžního družstva			
	Jméno	Příjmení	Nedrážní
Vedoucí	Miroslav	Novotný	SKANSKA
1.	Emanuel	Šmíd	SKANSKA
2.	František	Záděra	OHL ŽS
3.	Stanislav	Hošta	SKANSKA
4.	Milan	Sedlák	OHL ŽS
5.	Marie	Zahradníčková	SKANSKA
6.	Jana	Handrejchová	ČD Travel
7.	Eva	Líbalová	OSŽ-Ú
8.	Eva	Fuxová	EŽ
Řidič a fotograf	Jan	Buchta	individ. člen OSŽ
Host	Renata	Dousková	OSŽ-Ú

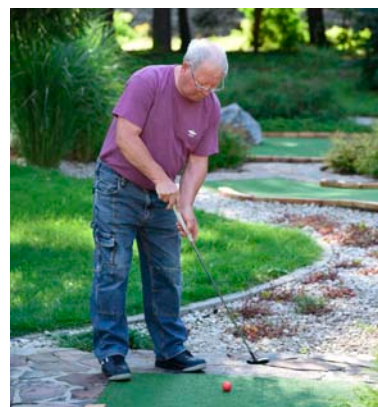

Seniorské hry 2021 Rajecké Teplice

Družstvo: **Nedrážní**

jméno:	rus. kuželky	mini golf	discgolf	koloběžky	košíková	raketa tenis	pálka st. tenis	petangue	bollo ball	celkem
Handrejchová Jana	4	6	3	10	1	10	10	5	5	54
Fuxová Eva	11	7	1	6	2	10	2	4	1	44
Zahradníčková Marie	9	9	1	3	1	10	9	3	2	47
Libalová Eva	8	8	1	9	2	10	3	4	0	45
Hošta Stanislav	11	8	4	9	0	10	10	3	5	60
Sedlák Milan	11	8	2	3	1	7	2	5	9	48
Šmíd Emanuel	11	8	4	10	2	10	4	2	4	55
Záděra František	12	7	3	10	5	10	10	7	0	64
	77	61	19	60	14	77	50	33	26	

Seniorské hry 2021 Rajecké Teplice

družstvo:	rus. kuželky	mini golf	discgolf	koloběžky	košíková	raketa tenis	pálka st. tenis	petangue	bollo ball	celkem
Plzeň	86	51	16	62	11	80	71	25	39	441
Středočeši	81	44	17	58	8	78	51	24	30	391
Východočeši	91	52	21	65	12	80	43	29	29	422
Severočeši	87	49	14	55	17	80	27	23	36	388
Ostrava	96	52	16	69	18	79	37	19	28	414
Olomouc	81	51	20	59	15	79	62	25	41	433
Brno	94	45	19	67	8	79	80	28	27	447
Nedrážní	77	61	19	60	14	77	50	33	26	417

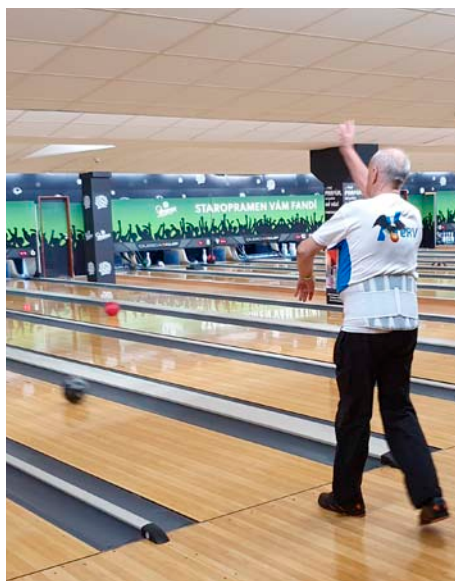

16. ročník turnaje trojic v bowlingu v Pardubicích

Tradiční turnaj trojic v bowlingu proběhnul dne 10. srpna v Pardubicích za účasti 36 družstev z celé republiky. Přestávka vynucená koronavirem nebyla na výkonech jednotlivců znát. Předvedené výkony byly opět na vysoké úrovni. Vítězem celodenního klání se stalo družstvo Hnilica, Šístek, Mlčák náhozem 3350 bodů.

Družstva nedrážníků se umístila na pátém a devatenáctém místě v celkovém pořadí. V jednotlivcích dosáhli nejlepších náhozů: Květa Hermanová 202 a v mužích Zdeněk Petrů 264 kuželek.

Turnaj byl zajištěn ve spolupráci Nedrážního republikového výboru a Regionální sportovní komise Praha. Organizátorům patří poděkování za celkové zajištění turnaje a dodržení všech bezpečnostních a epidemiologických opatření vlády.

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Jan Buchta – Individuální člen

Stanislav Hošta – Skanska ŽS

Vlastimil Němec – ŽPSV Uherský Ostroh

Jana Geigerová – EMD Skanska

PhDr. Zdeněk Jílek – Správa železnic

Ivana Opletalová – DZ Plzeň

Roman Fišer – EMD Skanska

Kateřina Klotová – DZ Ostrava